

«МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ»: ТВОРЧИСТЬ-СПОВІДЬ ЖИВОПИСЦЯ ЄВГЕНА ГУЛИ

До 75-річчя від дня народження

*Все хочеться змінити на землі –
Прибрати чорні плями,
Очистити палітру фарб в душі,
Що є між нами...*

Євген Гула

Сенси життєствердження, високі етичні та естетичні стандарти, які ще присутні в колі сучасної соціальної взаємодії, підтримуються та поширюються найкращими його представниками, спілкування з якими обдаровує та надихає. Особливе місце у таких комунікаціях належить митцям, які трансюють філософічні модуси свого ціннісно-мисленевого сприйняття світу за допомогою інтенцій мистецтва, реалізуючи свій творчий потенціал в артикуляції трансцендентних істин Буття, виходу за межі індивідуального «Я», в розкритті у предметному світі явищ та процесів чогось незримого до цього, але такого вагомим для усіх. Саме до когорти таких митців-живописців належить творчість неймовірно багатогранного, талановитого сучасного українського художника, графіка, монументаліста, поета, педагога, очевидця незримого, завідуючого кафедрою рисунку та живопису Київського національного університету технологій та дизайну, професора Гули Євгена Петровича.

Євген Гула народився 3 лютого 1945 року у прадавньому українському селі Тисовець Ряшівського повіту на суміжжі Лемківщини і Бойківщини. Село протягом багатьох попередніх століть перебувало під юрисдикцією різних держав. Наразі це повіт Підкарпатського воєводства Республіки Польща. Зростав майбутній митець в Західній Україні, яка подарувала філософію непідробного патріотизму та неймовірну силу естетизму – аспекти, які проявляються усе творче життя художника.

Мистецьку освіту здобув у Київському державному художньому інституті (нині Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури), який успішно закінчив 1979 року. Навчався малярству і графіці у видатних українських мисткинь і митців В. Виродової-Готьє, І. Ковтонюка, В. Сингаївського. У 2000 році Євген Гула стає членом Національної спілки художників України вже як відомий український художник, який з 1980 року активний учасник всесоюзних, всеукраїнських та зарубіжних мистецьких виставок і пленерів.

Творчий доробок художника відзначається тематичною і жанровою насиченістю: від монументальних розписів храмів (Собор св. Петра і Павла у м. Сімферополь, Крим, Україна, 1992; храми у селах Руда, 1978 р. та Уличне, 1981 р. Львівської обл.) – до

тематичного рішення станкових картин. Треба зазначити також, що різноманіття талантів майстра виражається у поєднанні епічної й ліричної складових його творчого доробку. Портрети пензля майстра позначені високою психологічністю, віртуозним проникненням у сутність портретованих.

Світ живопису Євгена Петровича є місцем візуалізації метафор незримого, які митець народжує у своїх творах у палкій взаємодії свого таланту, концентрації, досвіду, високого професіоналізму та любові до рідного народу, України, краси життя у різних його проявах.

Рис. 1. «Промені світла»,
2008 р., полотно, олія. 70х80.

Рис. 2. «Лілії», 2017р.,
полотно, олія. 80х90.

Роботи майстра демонструють внутрішні яскраві інтерпретації-символи, інтонаційні колорити знакової авторської образності, які присвячені вагомим темам у житті України та світу.

У своєму триптиху «Пророцтво» автор напрочуд вдало та виважено доносить до глядачів символічні старозавітні образи-наративи Мойсея, Соломона, цариці Савської, які слугують для передачі авторської концепції-інтенції, очевидного незримого через співставлення з мінливим, примарно-ілюзорним оточуючим повсякденням соціальної реальності й пошуку справжнього духовного Шляху як пошуку Свого, й усвідомлення Чужого, нав'язаного.

Мовою професійно-незбагненого образотворчого мистецтва художник у своєму творчому задумі втілює глибинні, загальнолюдські, філософські наративи, які є надзвичайно актуальними для сучасної України. З позиції академічного рівня професіоналізму й власного такого сучасного сприйняття культурної спадщини та сьогодення України й світу, митець розкриває глобальну проблематику життя і смерті, миру, гармонійного співіснування та взаємодії різних національних Світів-Систем.

Об'єднання людства на щабелях планетарного, а не вузько-суб'єктивного мислення, тяжіння до світу загальних божественних, трансцендентних істин, яскраво-мальовничо представлені талантом мистецького модернізму Євгена Гули у триптихах «Молитва за Україну», «Глинська пустинь» та інших, в яких власне символічно закодована концепція розкриття вагомих для України істин та загальнолюдської проблематики, розмежуванні швидкоплинного й вічного у собі. Тому що, до тих пір, поки людина не відчує справжнього, болюча дійсність буде нав'язувати свої пріоритети та шаблони поведінки, які тільки продовжують оману ілюзією, а в реальному житті вони просто не здатні привести людину до відчуття радості й спокою від досягнутого.

Отже, соціокультурний аналіз творчості Євгена Петровича Гули свідчить, що вона є значимим художнім та соціальним явищем, оскільки професійне й філософічне мистецтво знаного майстра об'єктивно демонструє тісний взаємозв'язок його творчих задумів з реаліями та актуальними проблемами українського суспільства й людини постмодерну загалом, про що свідчать могутні образи-символи у його роботах («Алфавіт істини», «Воскресіння», «Благословіння», «Шевченкові думи», «Пам'яті Михайла Бойчука» та інших), які історико-філософські осмислюють вартості людського життя.

Рис. 3

Рис. 4

Рис. 5

Авторська виставка Євгена Гули «Молитва за Україну» (травень 2017 р., Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка)

Рис. 3. Триптих «Молитва за Україну», 2016 р. Ліва частина – полотно, олія. 90x100; центральна частина – полотно, олія. 165x80; права частина – полотно, олія. 90x100.

Рис. 4. Триптих «Пророцтво», 2016 р. Цар Соломон, ліва частина - полотно, олія. 180x130; цариця Савська, центральна частина – полотно, олія. 200x130; Мойсей, права частина – полотно, олія. 180x130.

Рис. 5. Триптих «Алфавіт істини», 2017 р. Ліва частина – полотно, олія 110x90; центральна частина – 170x110; права частина – 110x90. Використана абетка «Рутенія» Василя Чебаника.

Рис. 6

Рис. 7

Рис. 8

Рис. 6. Портрет доньки художника Тетяни, тонований папір, сангіна. 60х50, 1992 р.

Рис. 7. Портрет доньки художника Мар'яни, папір тонований, сангіна. 60х50, 1998 р.

Рис. 8. Автопортрет, папір тонований, сангіна. 80х60, 2012 р.

Слід зазначити також, що професор Євген Гула поєднує плідну творчу працю з науково-педагогічною діяльністю. Так, він багато років викладав пластичну анатомію у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, Поліграфічному державному університеті імені І. Федорова, Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД). Сьогодні митець-педагог очолює кафедру рисунку та живопису, де керує творчим професорсько-викладацьким колективом, разом з яким формує та виховує майбутніх креативних, інноваційних дизайнерів-художників-графіків.

Євген Петрович є одноосібним автором двох фундаментальних монографій «Пластична анатомія – основа рисунка» українською та англійськими мовами (2013 р.) та «Елегія життя» (2018 р.), автором багатьох наукових публікацій, що є суттєвим внеском в розвиток вітчизняної мистецтвознавчої науки.

Сила, енергійність, позитивне ставлення до дійсності, відчуття свого зв'язку з усім, увага до всього навколишнього, небайдужість, чуйність та доброзичливість – якості, які допомагають Євгену Петровичу Гулі виконувати важливу місію митця, який повертає людству його ідеал людяності через креативні образи власного мистецтва.

ГРИЩЕНКО І. М.,
д.е.н., проф., ректор КНУТД, академік НАПН України

КОЛОСНІЧЕНКО М.В.,
д.т.н., декан факультету дизайну, КНУТД

КОЛІСНИК О.В.,
д.філ.н., професор, КНУТД